

Žánr fantasy – teoretická část

Fantasy je **1)** _____ literární, filmový, výtvarný a herní žánr, který se formoval zejména **2)** _____ století v anglicky mluvícím prostoru, a to především na stránkách časopisů publikujících tzv. nenáročnou literaturu. Rozhodujícím způsobem vývoj fantasy ovlivnil J. R. R. Tolkien zveřejněním díla **3)** _____ v 50. letech 20. stol.

Fantasy se většinou odehrává v paralelních (imaginárních) světech či v dávné **4)** _____ našeho světa. Bývá mylně směřována se svou sestrou, vědecko-fantastickou literaturou (science fiction). Ve skutečnosti se svým obsahem mnohem více podobá těm žánrům, ze kterých programově tematicky čerpá (přímo či nepřímo): pověstem, bájím, pohádkám, eposům, středověkým artušovským prózám. V dílech žánru fantasy se setkáme s **5)** _____, nikoli s vesmírnými loděmi, roboty a technickými vynálezy.¹

- 1) _____
 - a. starý
 - b. moderní
 - c. nejnovější
- 2) _____
 - a. od 30. let 20. stol.
 - b. od 50. let 19. stol.
 - c. od 20. let 21. stol.
- 3) _____
 - a. HarryPotter
 - b. Twilight sága
 - c. Pán prstenů
- 4) _____
 - a. minulosti
 - b. přítomnosti
 - c. budoucnosti
- 5) _____
 - a. princeznami, královstvím, láskou a dobrým skutkem
 - b. vodníky, čaroději, nadpřirozenými bytostmi a princí
 - c. draky, vlkodlaky, válečníky, čaroději a kouzelnými předměty

¹http://www.david-zbiral.cz/fantrel.htm#_Toc151645103

Žánr fantasy – ukázka

(Škola noci 1, Označená – P.C. Castová, Kristin Castová)

„Vzduchu! Volám tě do tohoto kruhu!“ zvolala jsem co nejhlasitěji a přiložila plamen své svíčky ke knotu Damienovy žluté. Málem jsem se rozbrečela úlevou, protože kolem mě zavířila známá smršť a děsně mi pocuchala vlasy.

Zakryla jsem plamen svojí svíčky do dlaní a přeběhla k Shaunee. „Ohni! Volám tě do tohoto kruhu!“ Jakmile vzplála červená svíčka, větrný vír se proměnil v poryv horkého vzduchu. „Vodo! Volám tě do tohoto kruhu!“ Moře chutnalo slaně a zároveň sladce. „Země! Volám tě do tohoto kruhu!“ Zažehla jsem svíčku Stenie Rae a při pohledu na její zafačované ruce jsem bolestně zamrkala. Byla hrozně bledá, ale široce se usmála, jakmile vzduch prosytila vůně čerstvého sena.

(...) Vrhla jsem se zpátky do středu kruhu a pozvedla fialovou svíčku. „Duchu! Volám tě do tohoto kruhu!“ Projela mnou vlna energie.

1) Vypiš postavy a charakterizuj je na základě ukázky.

2) V jaké formě je úryvek z knihy napsán.

- a. Ich-forma
- b. Er-forma
- c. Sie-forma

(...) Odhodila jsem pohár a zvedla ruce. „V tom případě už vás nežádám, ale poroučím vám. Vzduchu, ohni, vodo, země, duchu! Nekrytým jménem vám přikazuji, uzavřete tento kruh a přiveďte zpět mrtvé, kteří z něj unikli! Hned!“

Celým tělem mi projelo horko a ve žhavém závanu slaného větru, který se proměnil v třpytivou zelenou mlhu, vyšlehlo z mých vztažených rukou. Mlha se snesla dolů a obklopila oba kluky s takovou silou, že jim zavlály šaty i vlasy. Pak polapila mlhavé tvary, odtrhla je od jejich obětí a s ohlušujícím řevem je vtáhla zpátky za hranice kruhu. Najednou byly všude kolem mě přízračné siluety, z nichž vyzařovalo nebezpečí a hlad stejně jako předtím vůně krve z Heathy. (...)

3) Jak se nazývá podtržená část textu

- a. Nepřímá řeč
- b. Přímá řeč
- c. Direktivní řeč

4) Druhý odstavec je

- a. Sentimentální
- b. Lyrický
- c. Epický

- 5) Co by mohlo znamenat „mlhavé tvary“? Najdi v ukázce jiné pojmenování pro tyto „tvary“.
6) Tipni si, kterým druhem je hlavní hrdinka?

„Zoey! Tvoje znamení!“

(...)

K mému znamení přibyl nový vzor. Kolem očí se mi vinula složitá spleť safírových linií připomínající krajku. Nebylo to tak propracované a rozsáhlé tetování, jaké mají dospělí upíři, ale u mládeže šlo o něco neslýchaného. Přejela jsem si po vlncích prstem a napadlo mě, že takovýhle vzor by se hodil pro velekněžku nějaké bohyně. Upřeně jsem hleděla na holku, co nebyla tak úplně já – na cizinku, která mi byla pořád víc a víc povědomá.

- 7) Kterým druhem je hlavní hrdinka? Charakterizuj ji.

- 8) Je pasáž spíš lyrická nebo epická? Proč?
-

- 9) Vymysli pro všechny tři části ukázky nadpis, s jejich pomocí shrň děj.

- 10) Uveď některé znaky fantasy literatury na příkladech z ukázky.

- 11) Znáš nějaké další knížky s fantasy literaturou?

- 12) Jak by ukázka mohla vypadat, kdyby byla psaná jako sci-fi literatura?